

borgernes Credit; men, da her kun var Spørgsmaal om enkelte Borgeres Credit, saa kunde der her ikke være Tale om, at det Almenees Vel deri var interesseret. Denne Grund forekommer mig imidlertid ikke at være træffende; thi Følelsen af Sikkerheden for sin Eiendom er en betydelig Bestanddeel af det almene Vel, og, naar den bliver svækket, saa lider Alles Vel derunder.

Jeg skal ved denne Leilighed endnu bemærke, hvorledes det fra flere Sider er ubehævet, at Møllerne ved Vedtagelsen af en Lov, som den her omhandlede, ville i en betydelig Grad nedsættes i deres Værdi. Man har meent, at deres Værdi vilde falde med en Trediedeel, og vilde man altsaa, for at nævne en Sum, som vistnok forøvrigt er for lille, antage, at alle Møller her i Landet beløbe sig til en Værdi af 15 Mill., saa vilde heri finde en Afgang Sted af 5 Mill. Jeg vil nu gjerne tilstaae, at Nedsættelsen af Værdien i Almindelighed ikke vil blive af et saa stort Omfang; men, om end Værdien ogsaa kun nedsættes med 10 eller med 15 pCt., saa er dette allerede betydeligt for Bedkommerde, og denne Værdinedsættelse vil være uafhængig, eller idetmindste for endeel uafhængig af, om Møllenæringseveten for Diebliffet bliver mere eller mindre indskrænket, idet det i Særdeleshed vil fremgaae deraf, at Møllernes substantielle Værdi formindskes derved, at den Sikkerhed for et vist Erhverv eller i alt Fald den høje Grad af Sandsynlighed, der er for ved Hjælp af Møllen at have et vist Erhverv, bliver tilintetgjort. Det er af denne Grund, at jeg har fundet det nødvendigt, naar man vil ophæve den Basis, hvorpaa Møllestylden hviler, da ogsaa at ophæve Møllestylden og ophæve den strax; thi Forringelsen i Eiendommenes Værdi indtræder strax. Naar det herhos er sagt, at Staten, ved at give Slip paa Møllestylden og de andre paa Møllebrug hvilende særlige Afgifter, medens Møllerne dog beholde den Næring, de have havt hidtil, i 15 Aar vilde bortgive 500,000 Rbd. — hvilken Sum dog vil nedsættes til 2 Tredieele efter den nys vedtagne Afændring af, hvad der tidligere var vedtaget, — saa skal jeg hertil bemærke, at, hvis Møllerne saa, som en Følge af Lovforslaget, falde

f. Ex. 3 Millioner i deres Værdi, saa er det ikke nogen stor Forøring at give dem 500,000 Rbd. eller 2 Tredieele deraf.

Bjerring: Jeg havde ventet, at den ærede Indenrigsminister havde taget Ordet imod de Øttringer, der bleve fremsførte af den ærede 3die Landstingsmand for 10de Kreds (Holst); dette har imidlertid ikke været Tilfældet, og jeg formoder, at det er gaaet den ærede Minister, som det er gaaet den ærede 3die Landstingsmand for 3die Kreds (Wessely) og mig, at vi ikke rigtigt have forstaaet de Øttringer, som den ærede Landstingsmand har fremsført. Mig forekommer det saaledes — men det maa formodentlig være en Misforstaaelse — som om han yttrede, at det oprindelige Forslag stred imod Grundlovens § 88, og at han dog vilde stemme for dette Forslag, uagtet det ikke stemte med Grundlovens § 88; men det maa formodentlig være en Misforstaaelse, ligesom der ganske vist er en Misforstaaelse i den Fortolkning, som han har givet af Grundlovkomiteens Betænkning og Forhandlingerne i sin Tid med Hensyn til denne Paragraph i Grundloven. Mig forekommer det, at det oprindelige Lovudkast meget godt stemte med, ja, endogsaa var en ligefrem Følge af denne Paragraph i Grundloven; men derimod forekommer Lovforslaget, som det nu er vedtaget, mig ikke at staae i nogen god Harmonie med Grundlovens § 88, eftersom jeg ikke kan indsee, at det er godtgjort, at de Indskrænkninger i den frie og lige Afgang til Erhverv, paa hvis Ophævelse Lovudkastet gik ud, ere begrundede i det almene Vel, og netop, fordi jeg ikke finder, at Lovforslaget, saaledes som det nu er forandret, staaer i nogen god Harmonie med § 88 i Grundloven, vil jeg stemme imod det, som det er blevet forandret.

Holst: Den sidste ærede Taler maa have forvekket det foreliggende Forslag med hvad jeg omtalte, nemlig Udcastet til Grundloven; i dette staaer anført ikke Ordet „Erhverv“ men den frie og lige Afgang til „Arbejde“, og det er udtrykkelig udtaalt, at ved Drosforandringen var ikke tilsigtet at gjøre Forandring i de bestaaende Eiendomsrettigheder. Den i nærværende Forsamling siddende ærede 5te Landstingsmand for 1ste Kreds (Ørsted) har paa den